

Sedatie en/of analgesie tijdens onderzoek of behandeling

In deze folder leest u wat u kunt verwachten rondom de screening en krijgt u informatie over alles rondom de sedatie (diepe slaap) en/of analgesie (pijnstilling). Wij verwachten dat u de informatie goed door leest en eventuele vragen aan ons stelt.

Afspraken screening

De screening van uw omvat o.a. een gesprek met een verpleegkundige, zo nodig een bezoek aan de arts of sedatie praktijk specialist en apotheek. Soms extra onderzoek. De secretaresse van de opnameplanning en anesthesie plant de afspraken met onze medewerkers voor u. Zij stelt u hiervoor diverse vragen.

Vorbereiding op de afspraken

Wij vragen u naar:

- een recent overzicht van medicijnen;
- uw telefoonnummer(s);
- andere behandelaars/specialisten;
- allergieën/overgevoeligheden;
- gezondheidsklachten en ziekten;
- complicaties bij eerdere anesthesie of sedatie.

De apothekersassistent

Gebruikt u medicijnen? Dan gaat u langs de apothekersassistent. Uw medicatie (en eventuele medicatie allergie) wordt met u doorgenomen en in de computer ingevoerd. Neem daarom een recent apotheek overzicht mee!

De verpleegkundige

Iedereen brengt een bezoek aan de verpleegkundige. Zij zal u diverse vragen stellen. Uw bloeddruk, lengte en gewicht worden bepaald. Hoeft u niet langs de arts of sedatie praktijk specialist? Dan bespreekt de verpleegkundige de sedatie met u. Zo nodig wordt een hartfilmpje (ECG) gemaakt. De arts of sedatie praktijk specialist zal dit beoordelen.

De arts of sedatie praktijk specialist

Bent u ouder dan 60 jaar? Gebruikt u medicatie of bent u onder behandeling bij een specialist? Dan bezoekt u meestal ook een arts of sedatie praktijk specialist. Zij gaan uitvoeriger in op uw gezondheid en doen een beperkt lichamelijk onderzoek. Er wordt bekeken of u de sedatie veilig kan ondergaan en of er speciale maatregelen nodig zijn. De arts kan een arts preoperatieve screening zijn, een arts in opleiding tot anesthesioloog of een anesthesioloog. Ziet u nu een sedatie praktijk specialist? Houdt er dan rekening mee dat deze meestal niet dezelfde is als u tijdens de sedatie zult zien.

Datum ingreep

Bij de planningscoördinator krijgt u informatie over de wachttijd tot uw operatie of ingreep. In 60% van de gevallen zullen wij direct samen met u een datum afstemmen. In alle andere gevallen bellen wij u op een later moment om een datum te overleggen. Soms komt het voor dat een ingreep op het geplande tijdstip niet door kan gaan. Bijvoorbeeld omdat er extra onderzoek nodig is of wanneer het beter is de ingreep op een andere locatie binnen ZGT uit te voeren.

Let op!

Zijn er wijzigingen in uw gezondheidstoestand, een tussentijdse (buitenlandse) opname of wijzigingen in uw medicatie? Neem dan contact op met ZGT opnameplanning en anesthesie. Telefoonnummer 088 708 7010 (kies optie 1).

De sedatie praktijk specialist (SPS)

Een sedatie praktijk specialist voert de sedatie uit en is een speciaal opgeleide anesthesiemedewerker die zelfstandig zijn/haar werkzaamheden uitvoert. Deze werkt onder verantwoordelijkheid van een anesthesioloog.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent letterlijk het verlagen van het bewustzijn. Dit gebeurt door het toedienen van medicamenten via een infuus in een ader.

Sedatie zorgt er over het algemeen voor dat u een onplezierig onderzoek of een behandeling als acceptabel ervaart. Tijdens de sedatie wordt gebruik gemaakt van een slaapmiddel en pijnstiller. De middelen die gebruikt worden om de sedatie uit te voeren, zijn sterk- en kortwerkend waardoor u na een onderzoek of een behandeling snel wakker bent.

Wat zijn de effecten van sedatie?

Het toepassen van sedatie heeft de volgende effecten op het lichaam:

- Sedatie vermindert het bewustzijn, u wordt suf en slaperig. U maakt het onderzoek niet bewust mee.
- De pijnprikkel wordt onderdrukt door de gegeven medicatie. U voelt minder of geen pijn.
- Omdat u in principe wakker blijft, bent u in een conditie die vergelijkbaar is met diep slapen. Wij spreken dan van matig tot diepe sedatie.

U bent dus niet onder narcose!

U behoudt belangrijke reflexen zoals vrij kunnen ademhalen, hoesten en slikken. Vooral het intact blijven van bovengenoemde reflexen wordt tijdens de sedatie nauwkeurig bewaakt door de sedatie praktijk specialist.

Nuchter zijn

Voor uw veiligheid dient u nuchter te zijn voor de operatie.

- Moet u zich vóór 11:00 uur melden in het ziekenhuis? Dan moet u nuchter zijn vanaf 00:00 uur de avond ervoor. 's Morgens mag u niet eten. Wel mag u tot 2 uur voor dat u zich moet melden helder drinken. *Let op:* krijgt u een onderzoek van uw maag? Volg dan de aanwijzingen in de folder gastroscopie!
- Moet u zich na 11:00 uur melden in het ziekenhuis? Dan mag u 's morgens voor 07:00 uur een normaal ontbijt. Tot 2 uur voor dat u zich moet melden mag u helder drinken. *Let op:* krijgt u een onderzoek van uw maag? Volg dan de aanwijzingen in de folder gastroscopie!
- Voorbeelden van helder drinken zijn: water, thee, koffie (ook met melk of creamer), limonade van siroop of heldere appelsap. Drinkyoghurt, (karne)melk en koolzuurhoudende dranken zijn niet toegestaan.

Medicatie

Indien u medicatie gebruikt neemt u deze in zoals met u afgesproken door uw behandelend arts.

Vorbereiding op de sedatieprocedure

U wordt verzocht om sieraden zoals ringen, piercings en horloges af/uit te doen en eventuele contactlenzen te verwijderen. Het dragen van make-up en nagellak is niet toegestaan. Kunstnagels (acryl en gel) mogen blijven zitten. Uw gehoorapparaat, bril en/of gebitsprothese kunt u blijven dragen, tenzij het personeel u vraagt deze te verwijderen alvorens het onderzoek of de behandeling gestart wordt.

Roken

Het is verstandig om voor en na de ingreep niet te roken.

www.rokeninfo.nl/publiek/info-over-stoppen/effecten-gezondheid-stoppen-met-roken

Wat gebeurt er tijdens de sedatieprocedure?

Voordat u de sedatiemiddelen toegediend krijgt, wordt bewakingsapparatuur aangesloten. U krijgt plakkers op de borst waarmee wij uw hartslag bewaken. Om uw arm krijgt u een bloeddrukmanchet waarmee uw bloeddruk wordt gemeten. Met een klemmetje op een vinger of aan het oor wordt het zuurstofgehalte in uw bloed gemeten. U krijgt vervolgens een infuus in een ader. Via het infuus krijgt u het slaapmiddel en/of de pijnstiller toegediend. U krijgt een zuurstofslangetje in uw neus en afhankelijk van het onderzoek en/of de behandeling een bijtring tussen uw tanden geplaatst. De sedatie praktijk specialist controleert tijdens het onderzoek en/of de behandeling voortdurend de diepte van de slaap, uw ademhaling, zuurstofvoorziening, hartslag en bloeddruk.

Na de sedatie

Na het onderzoek of de behandeling wordt u naar de uitslaapruijmt gebracht. U blijft hier onder controle totdat u goed wakker bent. Als u goed wakker bent, wordt het infuus verwijderd. Nadat de behandelend specialist met u gesproken heeft kunt u naar huis. U zult instructies ontvangen voor de nazorg en eventueel een controleafspraak met de specialist voor de uitslag.

Herstel

Uw lichaam moet na de sedatie en het onderzoek herstellen. Het kan soms even duren voordat uw lichamelijke conditie weer is zoals voor de behandeling. U bent mogelijk sneller vermoeid. Normaal gesproken bent u binnen enkele dagen weer hersteld.

Verschijnselen na de sedatie

Misselijkheid

Na de sedatie kan misselijkheid optreden. Dit kan een bijwerking zijn van verschillende medicijnen zoals pijnstillers.

Aderontsteking

Soms reageert het bloedvat met een ontstekingsreactie op het infuusslangetje. Dit is vrijwel altijd onschuldig en verdwijnt (eventueel met nat verband) vanzelf.

Langere tijd een doof gevoel of tintelingen van arm of benen

Door een ongelukkige houding tijdens het onderzoek/de behandeling kan een zenuw in arm of been bekneld raken, waardoor tintelingen of krachtverlies kunnen ontstaan. Dit normaliseert vrijwel altijd binnen enige tijd.

Beschadiging aan uw gebit

Door het gebruik van bijvoorbeeld een bijtring bestaat er een kleine kans dat eventuele kwetsbare tanden beschadigd kunnen raken.

Ernstige complicaties

Ondanks alle zorgvuldigheid zijn complicaties niet altijd te voorkomen. Ernstige complicaties als gevolg van sedatie komen zelden voor. Zo kunnen er allergische reacties optreden op de toegediende medicijnen. Vraag de sedatie praktijk specialist gerust of de sedatie in uw geval bijzondere risico's met zich meebrengt.

Veiligheid

ZGT ziet veiligheid als basisvereiste voor goede zorg en dienstverlening. Alle patiënten kunnen er op vertrouwen dat zij veilige en goede zorg ontvangen. In het teken van de patiëntveiligheid en om fouten te voorkomen worden een aantal zaken meerdere keren gecontroleerd. Dit gebeurt door verschillende medewerkers. Zo controleren zij onder andere de naam, geboortedatum, medicijngebruik en voor welke behandeling/operatie u komt.

Door adequaat opgeleide sedatie praktijk specialisten en anesthesiologen, het gebruik van moderne bewakingsapparatuur en geneesmiddelen zijn aan sedatie weinig risico's verbonden.

Nazorg

- U mag 24 uur na de sedatie geen ingrijpende beslissingen nemen of actief deelnemen aan het verkeer.
- U mag na de sedatie dus niet zelf naar huis rijden.
- Er moet iemand bij u thuis zijn gedurende de avond en nacht na de sedatie.

Rechten en plichten

Op de website van ZGT kunt u meer lezen over uw rechten en plichten.

www.zgt.nl/rechtenplichten

Leest u liever op papier? Vraag hier dan gerust om.

Geef uw mening over ons

Via de website van ZGT kunt u uw mening geven: www.zgt.nl/uwmening

Mocht u liever een formulier invullen dan kunt u hier in ZGT naar vragen.

Vragen en contact

Heeft u vragen naar aanleiding van deze folder? Neem dan gerust contact op met ZGT opnameplanning en anesthesie.

Telefoonnummer 088 708 7010

We raden u aan vragen op te schrijven.